

Motion till riksdagen 2021/22:4083

av Elisabeth Falkhaven och Maria Gardfjell (båda MP)

Rädda de bestånd av sill, strömming och torsk som finns kvar i Östersjön

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att förutsättningslöst arbeta fram ett förslag på hur ett system för fördelning av kvoter skulle se ut där nedanstående parametrar ska ingå: främja fiske för den lokala ekonomin i kustsamhällen där det behövs mer sysselsättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att förutsättningslöst arbeta fram ett förslag på hur ett system för fördelning av kvoter skulle se ut där nedanstående parametrar ska ingå: främja fiske för humankonsumtion i stället för andra ändamål, i linje med ambitionerna i livsmedelsstrategin, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att förutsättningslöst arbeta fram ett förslag på hur ett system för fördelning av kvoter skulle se ut där nedanstående parametrar ska ingå: underlätta nytt tillträde för fiskarkåren och generationsbyten utan att detta ökar den samlade fiskeansträngningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att förutsättningslöst arbeta fram ett förslag på hur ett system för fördelning av kvoter skulle se ut där nedanstående parametrar ska ingå: främja användning av skonsammare fiskemetoder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge regeringen i uppdrag att förutsättningslöst arbeta fram ett förslag på hur ett system för fördelning av kvoter skulle se ut där nedanstående parametrar ska ingå: främja fiske som är förenligt med och bidrar till att uppnå målet om god miljöstatus för våra havsområden enligt havsmiljödirektivet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omedelbart upphöra med dispenser till större fartyg, industritrålare, att fiska nära kusterna och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta ut trålgränsen till tolv nautiska sjömil och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en ekosystembaserad förvaltning och rådgivning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den neddragning av strömmingskvoten som ICES föreslår inför nästa period enbart ska belasta det pelagiska fisket och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att gemensamt förvalta våra hav är en ödesfråga för oss alla. Idag går den absolut största andelen fångad fisk från våra hav till fiskmjöl, till mat åt andra djur helt enkelt. Det så kallade industrifisket i Östersjön fiskar närmare land och drar upp stora mängder strömming på fiskens lekplatser. Strömmingen är oerhört viktig för hela livets väv. Det vi gör nu är att vi tittar på, låter bli att agera, medan Östersjöns ekosystem kraschar.

Det kustnära fisket, de fiskare som fiskar för humankonsumtion, får allt större svårigheter att få någon fångst och den småskaliga förädlingsindustrin utefter kusten får svårare att fortleva.

Detta är ett systemfel som politiken inte tar tag i och som fiskaren får skulden för. Det system vi har idag med fördelning av kvoter fungerar inte för livet i haven och leder till kollaps av fiskpopulationer och ekosystem. Systemet måste ändras, ett systemskifte måste till!

På det hela taget bekräftar ICES senaste fångstråd lägesbilden från i fjol: Det ser mörkt ut för de flesta kommersiella fiskbestånden i Östersjön. Generellt måste vi ta mycket mer hänsyn till hur ekosystemen faktiskt fungerar och interagerar och påverkar varandra – i utsjön och i kustmiljöerna – om vi vill ha någon matfisk kvar i Östersjön. Det blir bara allt mer tydligt att det behövs en mer ekosystembaserad förvaltning och rådgivning. Vi behöver en flerartsförvaltning, som kan hantera det faktum att olika fiskarter interagerar och påverkar varandra.

Inom ramen för existerande fiskeripolitik finns åtgärder för respektive medlemsland att genomföra som nu måste genomföras. Artikel 8, artikel 17 och artikel 20 i CFP ger alla medlemsländerna möjligheter att regionalt besluta om återhämtningsområden för fisk, att ta till nödvändiga åtgärder inom 12 sjömil från baslinjen samt att ge befintliga kvoter till de som fiskar med minst negativ påverkan på ekosystemet i stort.

Det ITQ-system som Sverige idag använder för att fördela kvot behöver förändras. Det är ett rent ekonomiskt system som styr mot det storskaliga industrifisket, och om inte det förändras i grunden kommer det inte att finnas något kustnära fiske kvar och heller ingen förädlingsindustri utefter våra kuster. Det system som ska finnas för fördelning av kvot ska utgå från den lokala ekonomin.

Därför vill vi:

1. Ge Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att förutsättningslöst arbeta fram ett förslag på hur ett system för fördelning av kvoter skulle se ut där nedanstående parametrar ska ingå:
 - a. Främja fiske för den lokala ekonomin i kustsamhällen där det behövs mer sysselsättning

- b. Främja fiske för humankonsumtion i stället för andra ändamål, i linje med ambitionerna i livsmedelsstrategin
 - c. Underlätta nytt tillträde för fiskarkåren och generationsbyten utan att detta ökar den samlade fiskeansträngningen
 - d. Främja användning av skonsammare fiskemetoder
 - e. Främja fiske som är förenligt med och bidrar till att uppnå målet om god miljöstatus för våra havsområden enligt havsmiljödirektivet
2. Omedelbart upphöra med dispenser till större fartyg, industritrålare, att fiska nära kusterna
 3. Flytta ut trålgränsen till 12 nautiska sjömil
 4. Införa en ekosystembaserad förvaltning och rådgivning
 5. Neddragning av strömmingskvoten som ICES föreslår inför nästa period ska enbart belasta det pelagiska fisket.

Elisabeth Falkhaven (MP)

Maria Gardfjell (MP)